

РЕШЕНИЕ

№ 202

гр. София, 26.02.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 4-ТИ ГРАЖДАНСКИ, в публично заседание на пети февруари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: Диана Коледжикова

Членове: Мария Яначкова
Десислава Б. Николова

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Мария Яначкова Въззивно гражданско дело
№ 20231000501042 по описа за 2023 година

Производството е по реда на чл. 258 – 273 ГПК.

С решение № 31 по гр. д. № 6726/2021г. Софийски градски съд, ГО , 11 състав е осъдил Б. И. Г., ЕГН *****, да заплати на ЗАД „Алианс България“, ЕИК: 040638060, на основание чл. 274, ал. 1, т. 1 , пр. трето КЗ /отм./ сумата от 37 874.00 лв., представляваща изплатено обезщетение за претърпени от Ц. Е. Д. имуществени и неимуществени вреди от получени увреждания на здравето вследствие на пътно-транспортно произшествие, настъпило на 06.12.2014г. в гр. София, ведно със законната лихва, считано от 27.05.2021г. до погасяването, както и на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от 5 650.46 лева - разноски по делото.

Въззивното производство е образувано по въззивна жалба на ответника Б. И. Г., подадена чрез особения му представител, срещу решението по гр. д. № 6726/2021г. на СГС. С доводи за неправилност на атакуваното решение, концентрирани като резултат върху нарушение на материалния закон поради недоказано основание за присъждане на обезщетение в тежест на жалбоподателя в претендирания размер – поради непроведено доказване, че дължимото обезщетение на пострадалата за претърпените неимуществени

вреди възлиза на търсената сума, иска отмяна на решението и вместо това отхвърляне на иска. С молба от 02.06.2023г. е уточнено, че решението се обжалва над присъдения размер на обезщетението за вреди от 5 000 лв.

ЗАД „Алианс България“ е оспорил въззивната жалба.

За да постанови решението си, първоинстанционният съд е приел, въз основа на задължителната сила на одобрено от съда споразумение, че ответникът, при управление на МПС в пияно състояние, е причинил ПТП и средна телесна повреда на пресичащата на пешеходна пътека Ц. Д., изразяваща се в закрыта фрактура на раменна кост; след причиняването на ПТП ответникът, застрахован водач със застраховка „Гражданска отговорност“ при ищеца, е отказал да се подложи на проверка за алкохол, а ищецът е изплатил на пострадалото лице 35 850 лв. – обезщетение за неимуществени вреди, 424 лв. – обезщетение за имуществени вреди и 1 600 лв. – разходи по образуваната при него щета, приключена поради плащането. Съдът е определил дължимо обезщетение за неимуществени вреди от ответника, необвързан от постигнатото между застрахователя и пострадалата извънсъдебно споразумение, в размер на 36 000 лв. – отчел е, че към момента на произшествието пострадалата е била на 14г., ученичка в елитна гимназия, и, че настъпилото тежко телесно увреждане е нарушило съществено обичайния ѝ ритъм на живот – наложило се е продължително да отсъства от училище, и поне 5 месеца да се откъсне от активната ѝ спортна дейност на плувец; взел е предвид, че на възрастта на пострадалата механизмите за справяне с усложнени житейски ситуации не са изградени, което е довело и до настъпилата психотравма, която е приел за несъмнено установена по делото с присъщите ѝ негативни изживявания; взел е предвид и проведените две операции, продължителността на лечебния процес и икономическите условия към датата на деликта.

Софийски апелативен съд, като въззивна инстанция, в рамките на правомощията си, уредени в чл. 269 ГПК, съобразно и разясненията, дадени в ТР № 1/09.12.2013г. по тълк. дело № 1/2013г. на ОСГТК на ВКС, намира, че обжалваното решение е валидно. Решението е и допустимо а като косвен резултат от решаващата си дейност въззивният съд намира, че обжалваното решение е частично неправилно.

Съгласно нормата на чл. 274, ал. 1, т. 1 КЗ (отм.), на която ищецът е

основал исковете си, застрахователят има право да получи от застрахования платеното от него обезщетение, когато застрахованият при настъпването на ПТП е управлявал МПС след употреба на алкохол с концентрация на алкохола в кръвта над допустимата по закон норма или под въздействието на наркотично вещество или негов аналог, или е отказал да се подложи, или виновно се е отклонил от проверка за алкохол, наркотично вещество или негов аналог. Ищецът е основал исковете си на поведение на застрахования, изразяващо се в отказ да се подложи на проверка за алкохол, на доброволно плащане от негова страна в хода на образувано исково производство по преки искове на пострадалото при ПТП лице, впоследствие прекратено, на сумата 37 874 лв. – обезщетение за неимуществени и имуществени вреди и неплащане от ответника на търсената от него сума. Управлението на МПС в пияно състояние от ответника Г. - когато водачът поради употреба на алкохол е изпаднал в състояние на непригодност правилно и безопасно да управлява МПС, а това са случаите, когато по време на произшествието в кръвта му има алкохолно съдържание, не по-малко от 0,50 промила (ППВС № 1/1983 г. и Тълкувателно решение на ОСНК на ВС № 19/1985 г.) е установено със задължителен за гражданския съд акт на наказателния съд – одобреното от съда споразумение на 21.10.2016г. по НОХД № 21175/2015г. по описа на СРС, НО, 14 състав (чл. 300 ГПК и чл. 413, ал. 2 и 3 вр. чл. 383, ал. 1 НПК). Това не изключва, както е приел и първоинстанционният съд, основанието на което е предявен искът, предвидено в хипотезиса на нормата на чл. 274, ал. 1, т. 1 КЗ (отм.), но приложим към спорното правоотношение с оглед датата, на която е настъпило процесното ПТП – 06.12.2014г., (вж. решение по чл. 290 ГПК № 192 от 14.08.2012г. по т. д. № 768/2010г. на ВКС, II ТО). В протокола за ПТП е удостоверено, че ответникът като водач на МПС и участник в ПТП, е отказал да се подложи на проверка за алкохол с алкотест –дрегер и да даде кръв за медицинско изследване (чл. 179, ал. 1 ГПК). Не се спори и е установено по делото, че ищецът е платил на пострадалата на пешеходна пътека Ц. Д., родена на *****г., на 27.10.2016г. сумата 36 274 лв. – обезщетение за вреди, а на същата дата е платил и сумата 1 600 лв. – адвокатско възнаграждение на пълномощника на пострадалата.

Ответникът, на общо основание, - доколкото производството по преките искове, предявени срещу ищеца, не се е развило, не е било постановено решение, съответно той не е бил привлечен в качеството си на

трето лице, за да бъде обвързан от мотивите към решението по преките искиове в отношенията си със страната, която го е привлякла, - може да оспорва осъществяването на фактите, правопораждащи предявеното в настоящия процес право, вкл. и характера и тежестта на настъпилите вреди от ПТП и размера на дължимото на пострадалия обезщетение за вреди от ПТП. В случая в срока за отговор на исковата молба, ответникът, чрез назначения си особен представител, е оспорил настъпването на вреди за психичното здраве за пострадалата, евентуално причинната връзка с претърпяното ПТП. В хода на производството възражението е уточнено в смисъл, че се оспорва причинната връзка между ПТП и последиците за психиката на пострадалата предвид липсата на данни какво е било състоянието ѝ преди инцидента. Във въззивната жалба това възражение се поддържа като довод за неправилност на обжалваното решение - сочи се, че не е доказано, че негативните емоционални преживявания и смущения в психологическия и емоционалния свят на Ц. Д. имат връзка с ПТП.

Фактите от фактическия състав на предявеното регресно право са установени по делото, както е приел и първоинстанционният съд. Във въззивното производство не се оспорват установените фактически положения в първоинстанционното производство относно полученото травматично увреждане от ПТП, а първоинстанционното решение, обжалвано частично, е източник на сила на пресъдено нещо между страните, че ищецът е носител на претендираното регресно право до размера, за който решението е влязло в сила (чл. 297 и чл. 298, ал. 1 ГПК).

С одобреното споразумение в наказателното производство – с оглед приетия за съставомерен резултат от извършеното от водача на МПС престъпление – фрактура на лява раменна кост – закрыта, представляваща трайно затруднение на левия горен крайник, за период повече от 30 дни, и със заключението на изслушаната по делото съдебно-медицинска експертиза, е установено, че пострадалата Ц. Д. е постъпила на 06.12.2014г. по спешност в УМБАЛСМ „Н.И.Пирогов“, където ѝ е проведено оперативно лечение, изразяващо се в закрыто наместване на счупването и фиксиране с три киршнерови игли; назначена ѝ е имобилизация за 35 дни и нова хоспитализация на 16.01.2015г.; при нормално протичане на възстановителния процес общият възстановителен период е около 3 месеца, като металната остеосинтеза се отстранява след 35-40 дни, след което започва

рехабилитация, и се препоръчва физическо ненатоварване на лявата ръка за срок от 3 месеца.

В служебна бележка от 24.11.2015г., е удостоверено, че към момента на произшествието Ц. Д. е била ученичка в 9-ти клас в Немската езикова гимназия „Проф. К.Гълъбов“, като за периода 08.12.2014г. - 23.01.2015г. е отсъствала от училище поради болест и учебният ѝ срок е продължен до 20.02.2015г. В исковата ѝ молба, с която са предявени претенции по чл. 226, ал. 1 КЗ (отм.), е посочено, че тя е била активен състезател по плуване към датата на ПТП.

СГС е приел, че в етапна епикриза, издадена от „ДКЦ XIII София“ ЕООД и лист за извършен преглед от 02.11.2015г., е записано и това се установява от съдържанието на тези документи, че: на 12.01.2015г. Ц. Д. е диагностицирана с посттравматично стресово разстройство и смесено тревожно-депресивно разстройство; не е фамилно обременена, съобщила е за претърпяно ПТП на 06.12.2014г., довело до спиране на активната ѝ спортна дейност; проведено ѝ е медикаментозно лечение за три месеца, довело до известно подобряване на състоянието, като при преглед на 06.04.2015г. е констатирано, че тя продължава да е психично тревожна, напрегната, с емоционален спад на комуникациите, постоянно интерпретира психотравмата, с нарушение в съня, спад и редукция на теглото, интересите и комуникациите и чести мисли за безперспективност. Във връзка с предприетата от ответника защита по същество срещу исковата претенция, по делото е допуснатото изслушването на съдебно-психиатрична експертиза, което е отменено поради това, че не е осъществено съдействие на вещото лице от страна на ищеца, носещ тежестта на доказване, да се осигури прегледа на пострадалото лице за изготвяне на заключение.

На основание приетото по-горе, по спорния въпрос за размера на дължимото обезщетение за неимуществени вреди от страна на застрахователя, съответно от ответника по предявеното регресно право, въззивният съд намира следното:

Вредите, които ищецът твърди, че са били причинени от ответника в резултат от процесното ПТП и за които ищецът е платил обезщетение на пострадалия подлежат на доказване на общо основание (чл. 154, ал. 1 ГПК). Травматичното увреждане, получено в резултат от процесното ПТП, е

установено безспорно в първоинстанционното производство, в което е постановено необжалвано в едни части осъдително решение, а и ответникът е признат за виновен със задължителен за гражданския съд акт за причиняването на счупване на лява раменна кост – закрито, представляващо трайно затруднение на левия горен крайник, за период повече от 30 дни. Спорно във въззивното производство е доказано ли е причиняването на вреди за психиката на пострадалото дете на 14 години в причинна връзка с претърпяното ПТП, каквито са удостоверени в медицинската документация. Като се изходи от установеното по делото и въззивният съд намира, че в конкретния случай е доказано настъпването на вреди за психиката у пострадалата след като тя е претърпяла ПТП. Не е оспорено твърдението (изложено и в исковата молба на пострадалата срещу застрахователя), че тя е била активен състезател по плуване. Съвкупната преценка на доказателствата по делото (без въззивният съд да може да приема други фактически положения) налага обоснования извод, че след получаване на фрактурата на раменната кост обичайният ритъм на живот на пострадалото 14-годишно момиче е бил сериозно нарушен (тя не е посещавала училище и не е могла, с оглед характера на получената увреда, да практикува спорта, по който е била състезател), като самата увреда и промяната в ежедневието в тази детска възраст са дали негативно отражение и на емоционалното ѝ състояние, характеризиращо се със съответни негативни мисловни процеси, както е констатирано при прегледите ѝ от психиатър. Ето защо, въпреки, че не е изслушано заключение на СПсЕ (подлежащо на оценка заедно с другите доказателства по делото – чл. 202 ГПК), в което да е подложена на изрично обсъждане причинната връзка ПТП (вредоносни последици от ПТП) - психотравма, въззивният съд приема, че в конкретния случай по делото е установена вреда, нанесена върху психиката на пострадалата в резултат от ПТП, - у нея е формирана емоционална реакция на установения по делото значим внезапен травмиращ фактор, надвишил ресурса ѝ като дете за справяне със събитията в живота ѝ, при липса на данни за друг фактор, предизвикал документираното през 2015г. след прегледи психотравмено преживяване. Така, в приложение на чл. 52 ЗЗД, при съобразяване на характера и тежестта на увреждането на здравето на пострадалата на 14 години, както и на претърпените от нея болки и неудобства от физическо естество, присъщи на увреждането, вкл. характера и продължителността на

лечението (болнично, с две оперативни интервенции), продължителността на възстановителния период от фрактурата около 3 месеца, негативното отражение на травматичното събитие върху емоционалното ѝ състояние, прието - горе, но и липсата на трайни негативни последици за здравето на пострадалата и при съобразяване на икономическите условия в страната към момента на настъпване на вредите, въззивният съд счита, че в разглеждания случай, въз основа на проведеното по делото доказване за вида и интензитета на неимуществените вреди, обезщетение в размер на 30 000 лв. отговаря на принципа на справедливостта, прогласен в чл. 52 ЗЗД. Следователно до този размер следва да се ангажира отговорността на ответника за репарирание на претърпените неимуществени вреди от причиненото от него ПТП. Доводът във въззивната жалба за неправилност на обжалваното решение поради неотчитане на евентуален каузален принос към вредоносния резултат при втората хоспитализация на пострадалата не почива на направено в срока за отговор на исковата молба възражение в тази насока, нито има фактическа основа по делото, доколкото е установено, че вторият болничен прием е наложен от необходимата оперативна намеса за изваждане на поставените киршнерови игли.

С оглед изложеното решението, предмет на институционален контрол, се явява частично неправилно и подлежи на съответна отмяна - над присъдения размер на изплатено от ищеца обезщетение за неимуществени вреди от 30 000 лв. до размера от 35 850 лв., т.е. за сумата 5 850 лв. В останалата обжалвана част решението е правилно като резултат и подлежи на потвърждаване. При този изход на спора, на частична отмяна подлежи и решението в частта му по разносните – над присъдения размер на разносните в полза на ищеца от 4 777, 69 лв. При този изход на спора във въззивното производство, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК в полза на ответника по жалбата се присъжда и платено адвокатско възнаграждение с ДДС в размер на 3 578, 61 лв., както и 1 329, 01 лв. – разноси за платен депозит за особен представител. На основание чл. 77 ГПК, поради изхода на спора пред въззивния съд, жалбоподателят Г., от чието име е подадена въззивна жалба чрез особения му представител, назначен на основание чл. 47, ал. 6 ГПК, следва да бъде осъден да заплати да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на САС и държавна такса за въззивно обжалване в размер на 500 лв. (т. 7 от ТР № 6 от 06.11.2013г. по тълк. д. № 6/2012г., ОСГТК на ВКС). Ответникът по въззивната жалба следва

да заплати държавна такса за въззивно обжалване в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на САС по отхвърления от САС иск в размер на 117 лв. (арг. чл. 78, ал. 3 и 6 ГПК и т. 7 от ТР № 6 от 06.11.2013г. по тълк. д. № 6/2012г., ОСГТК на ВКС).

Водим от изложеното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 31 по гр. д. № 6726/2021г. на Софийски градски съд, ГО, 11 състав, в частта му, в която искът е уважен за сумата 5 850 лв. - изплатено обезщетение за претърпени от Ц. Е. Д. неимуществени вреди от получени увреждания на здравето, вследствие на ПТП, настъпило на 06.12.2014г. в гр. София, както и в частта над присъдения размер на разноските в полза на ищеца от 4 777, 69 лв. и вместо това:

ОТХВЪРЛЯ иска на ЗАД „Алианц България“, ЕИК: 040638060 срещу Б. И. Г., ЕГН *****, за заплащане на сумата 5 850 лв. - изплатено обезщетение за претърпени от Ц. Е. Д. неимуществени вреди от получени увреждания на здравето, вследствие на ПТП, настъпило на 06.12.2014г. в гр. София.

ПОТВЪРЖДАВА решение № 31 по гр. д. № 6726/2021г. на Софийски градски съд, ГО, 11 състав, в останалата обжалвана част – в която искът за заплащане на изплатено обезщетение за неимуществени вреди е уважен над размера от 5 000 лв. до размера от 30 000 лв.

ОСЪЖДА Б. И. Г., ЕГН *****, да заплати на основание чл. 78, ал. 1 ГПК на ЗАД „Алианц България“, ЕИК: 040638060, сумата 4 907, 62 лв. – разноски.

ОСЪЖДА Б. И. Г., ЕГН *****, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на САС държавна такса в размер на 500 лв.

ОСЪЖДА ЗАД „Алианц България“, ЕИК: 040638060, да заплати в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на САС държавна такса в размер 117 лв.

Решението може да се обжалва, при условията на чл. 280 ГПК, в едномесечен срок от връчването му пред ВКС на РБ.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____